

Terénní floristika část V

Úvod do morfologických termínů
fertálních i sterilních trav
Rod *Festuca* - kostřava

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

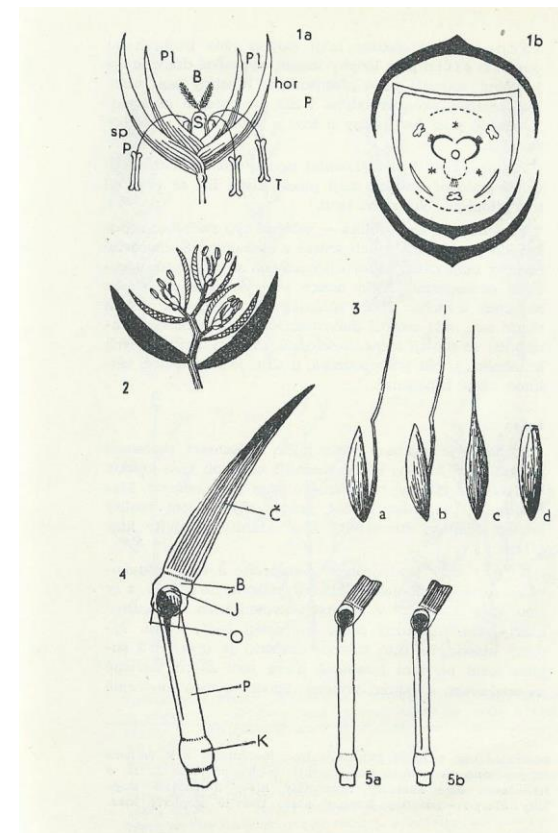
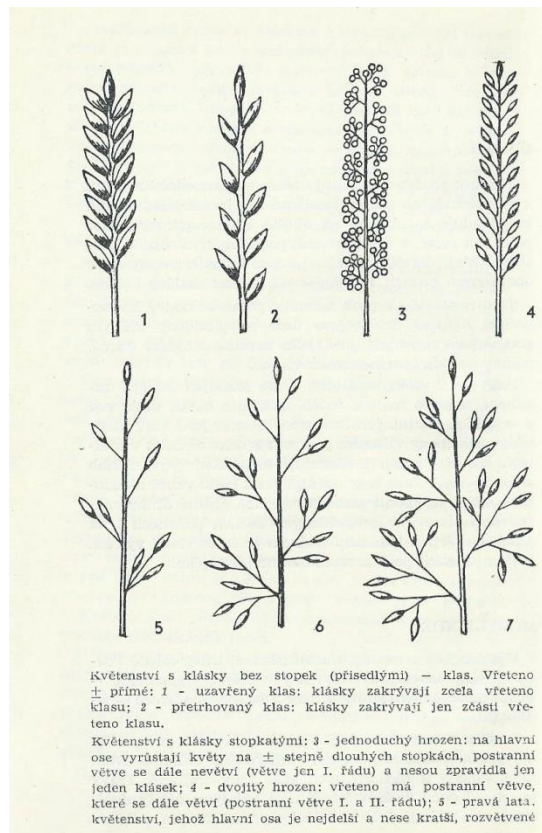
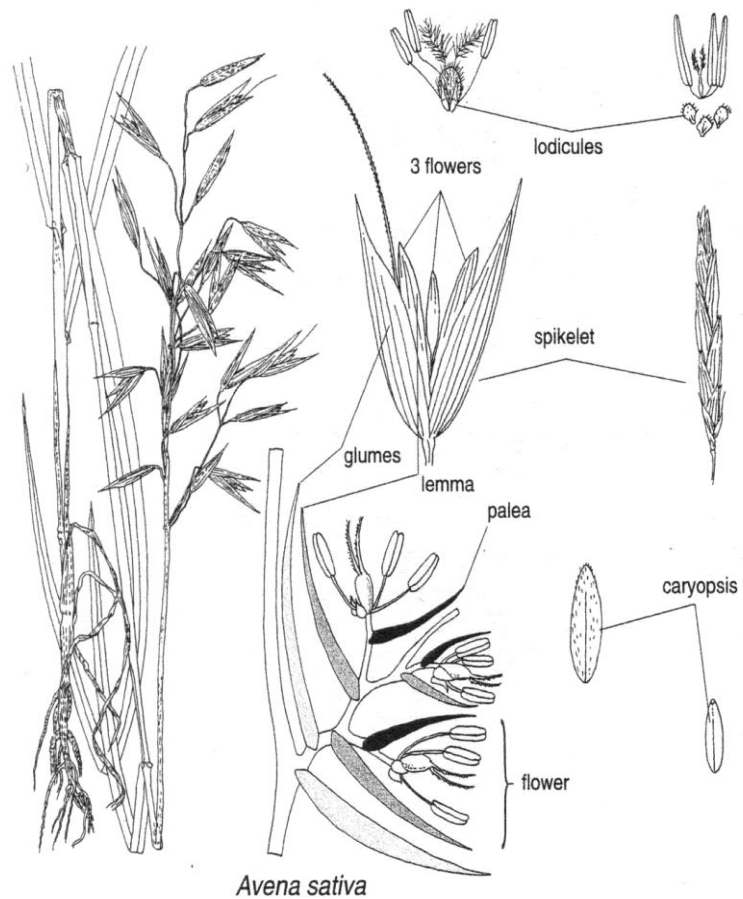
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

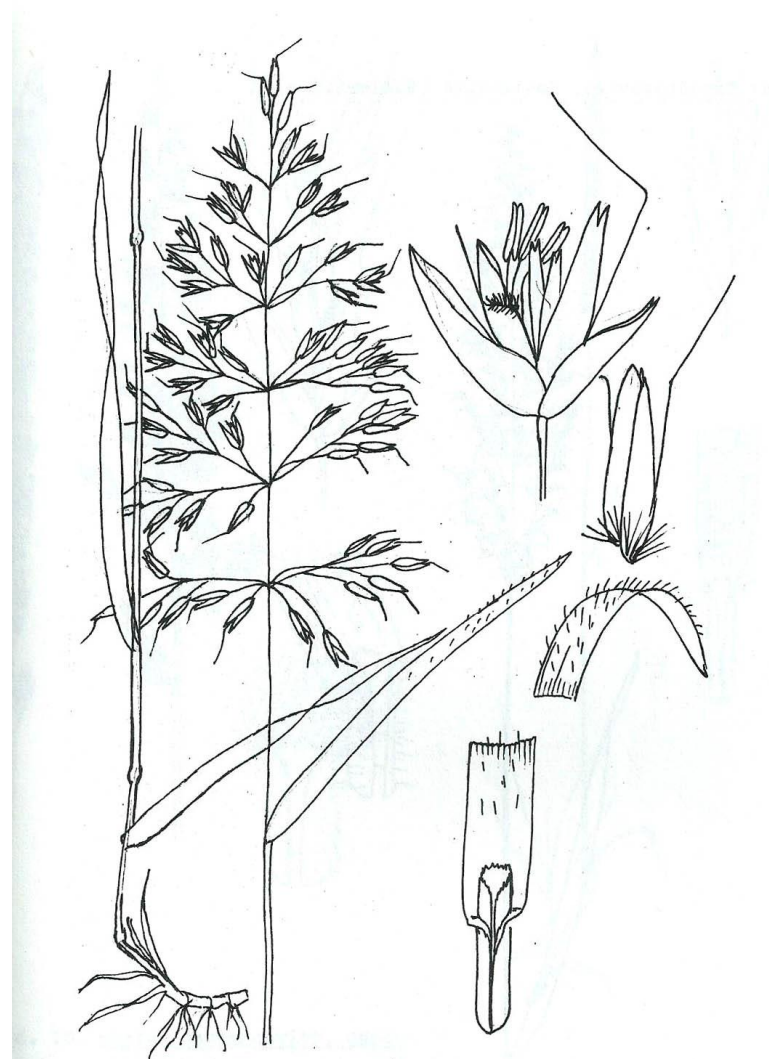
Nejdůležitější znaky kvetoucích i sterilních rostlin trav (*Poaceae*)

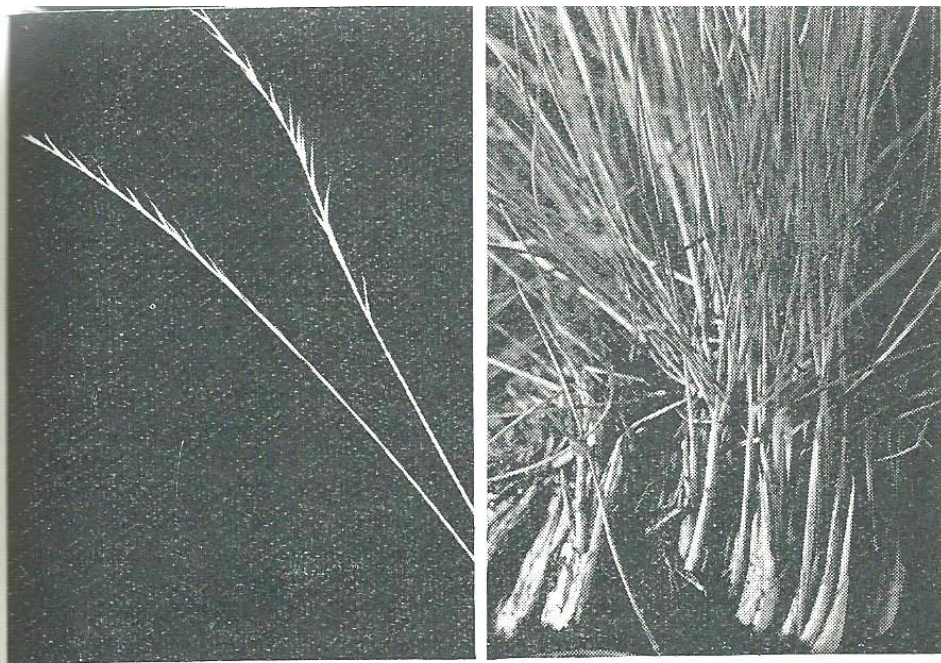
Arrhenatherum elatius – zobrazení nejdůležitějších orgánů

Regal, Šindelářová: Atlas nejdůležitějších trav, SZN, 1970

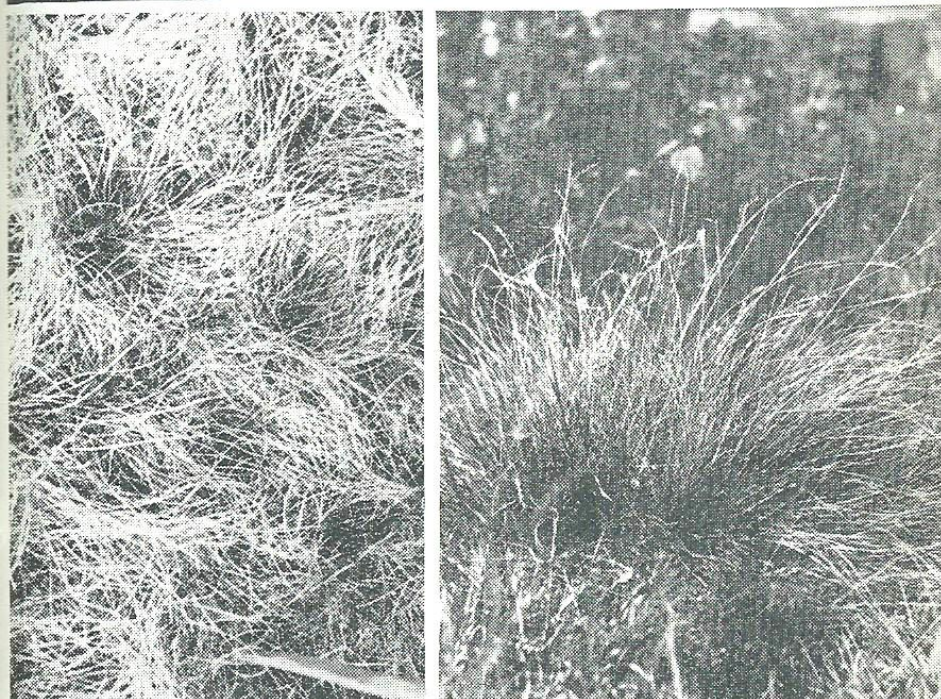

Procházka, Kühn: Zemědělská botanika, návody do cvičení, VŠZ v Brně, 1981

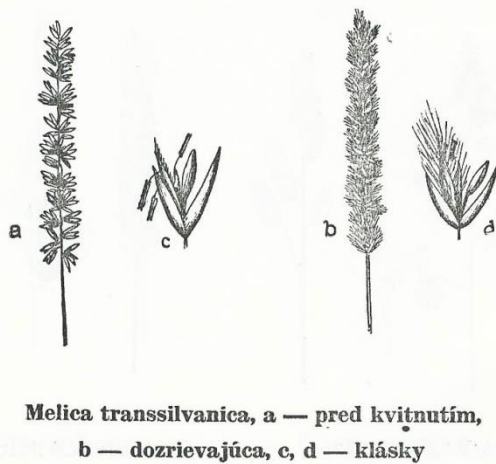
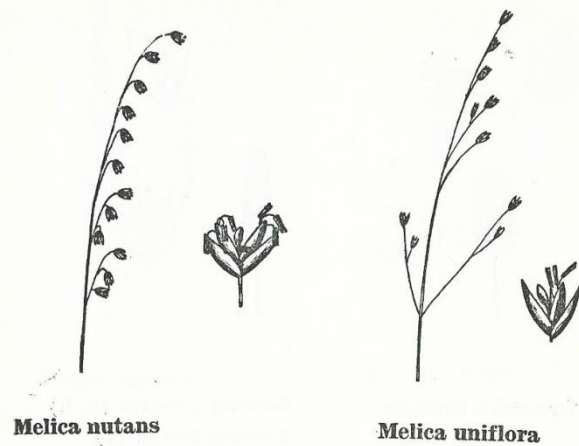

Znázornění nejdůležitějších znaků pomocí
fotografií, *Nardus stricta*

Šindelářová: Lesnický důležité traviny, SZN 1959

Zobrazení nejdůležitějších orgánů plodných (fertilních) trav

Znaky generativních i vegetativních orgánů u podobných a příbuzných druhů trav

682

SÜSSGRÄSER

Deutsches Weidelgras – *Lolium perenne*
0,10–0,60 2 ♀ 5–10

Welsches W. – *L. multiflorum*
0,30–1,00 1 ♂ ⊙ 6–8

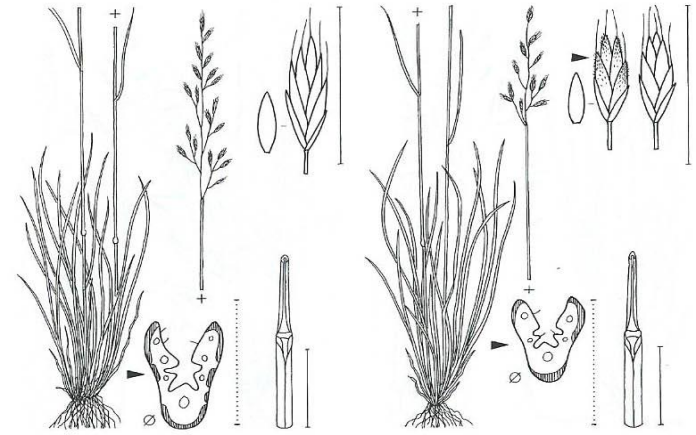

Lein-Lolch – *L. remotum*
0,30–0,60 ⊙ 6–8

Taumel-L. – *L. temulentum*
0,30–0,90 ⊙ 6–8

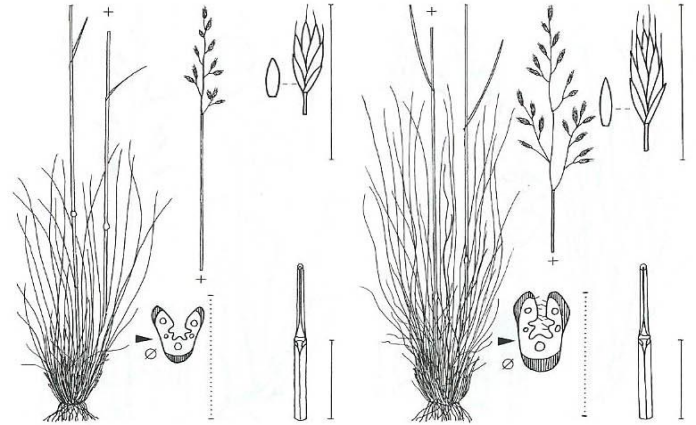
SÜSSGRÄSER

687

Raublatt-Schwingel – *Festuca brevipila*
0,15–0,50 2 ♀ 5–7 (Bl blaugrün, Dsp meist rötlich)

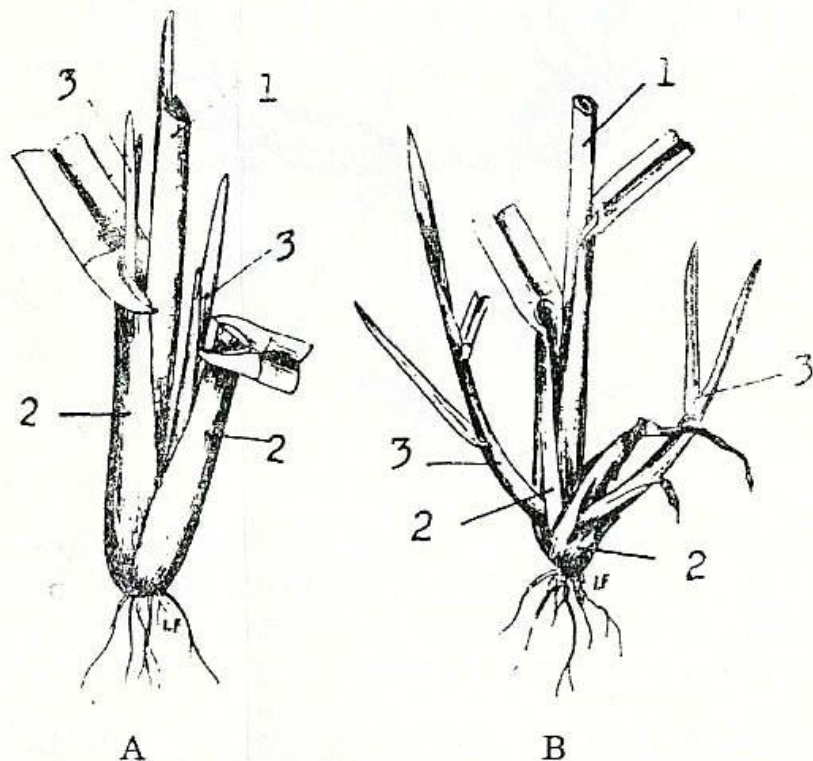
Furchen-Sch. – *F. rupicola*
0,15–0,80 2 ♀ 5–7

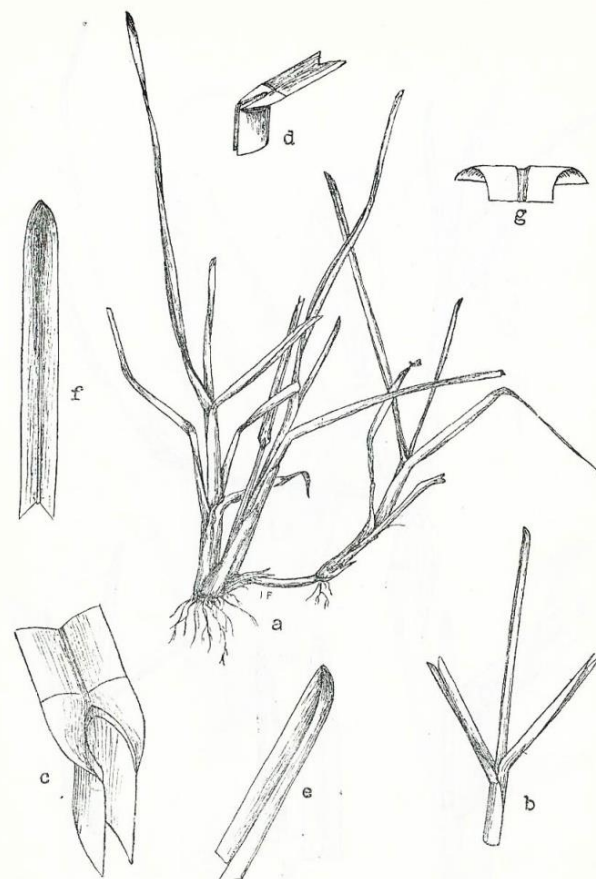
*Falscher Schaf-Sch. – *F. pulchra*
0,05–0,35 2 ♀ 6–7 (Bl nicht od. schwach blaugrün)

Walliser Sch. – *F. valesiaca*
0,15–0,60 2 ♀ 6–7 (Bl blaugrün)

Typ odnožování a znaky vegetativních orgánů

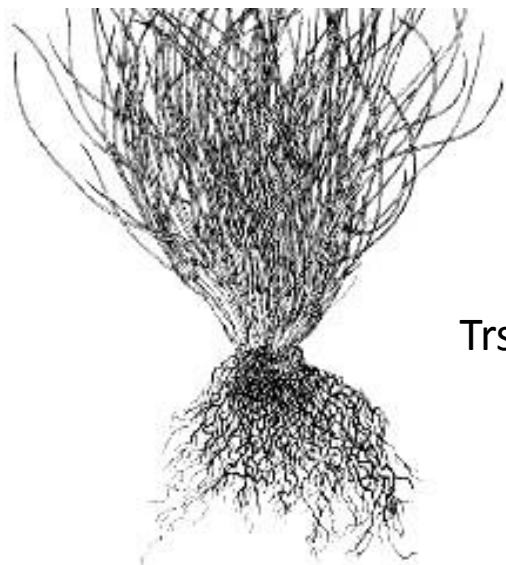

Obr. č. 4.: A) odnožovanie vnútro-
pošvové (intravaginálne), B) odnožo-
vanie mimopošvové (extravaginálne)
1) materská odnož, 2) pošvy listov materskej
odnože, 3) dcérine odnože (orig. Folkman).

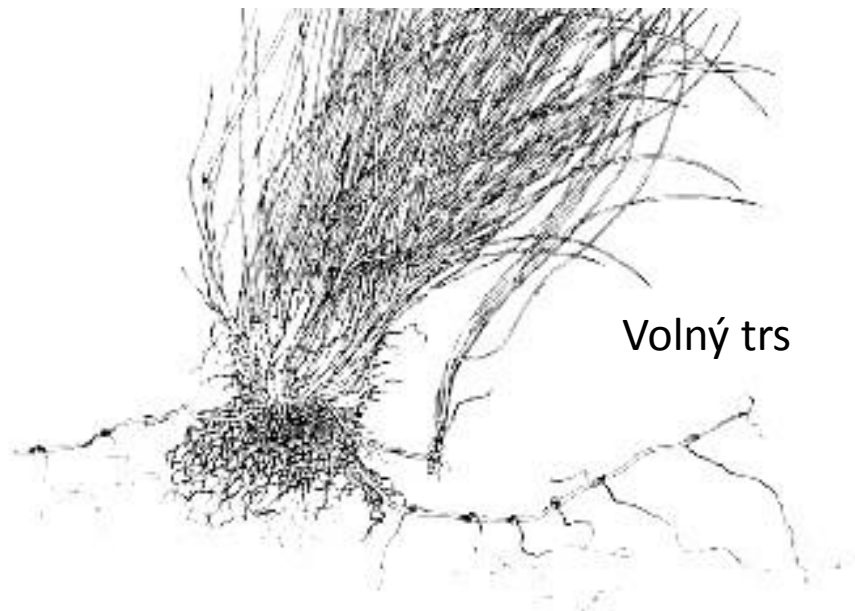

Obr. č. 49.: *Poa pratensis*: časť trsu a, detail odnože b, časť listu c, d,
tvar listovej čepele f, zakončenie listovej čepele e, listová čepeľ z lícnej strany g
(orig. Folkman).

Typ odnožování a tvorba výhonů (trsů – polykormonů)

Trs

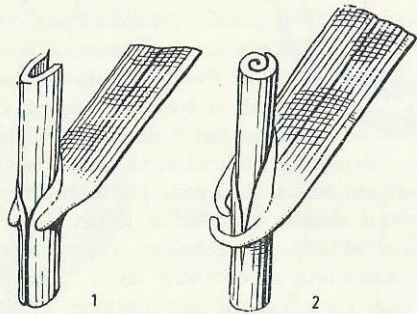
Volný trs

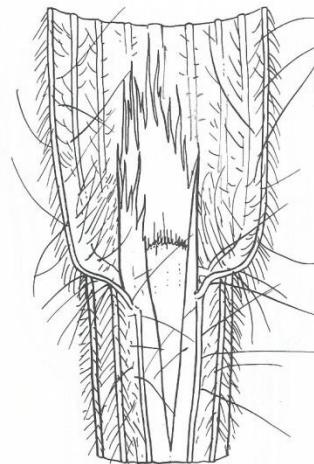
Porost-polykormon

Jazýčky a ouška trav

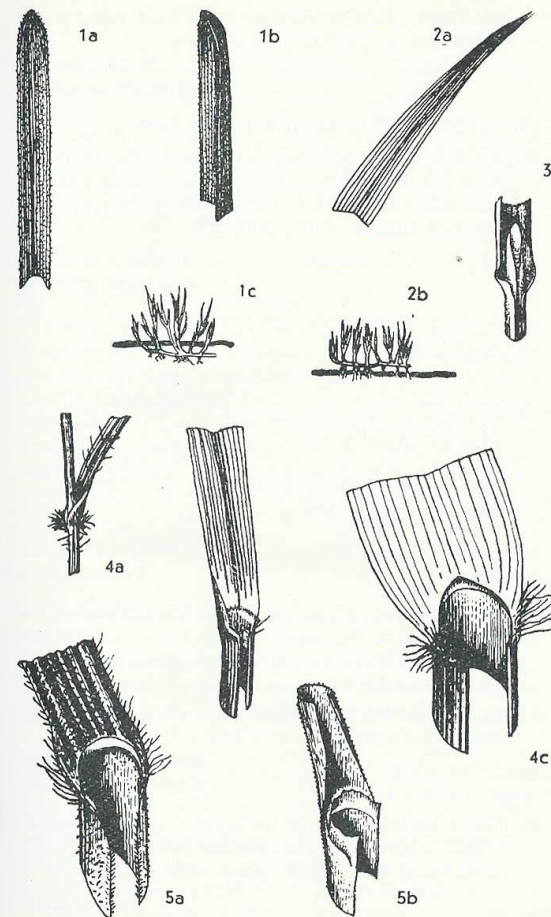
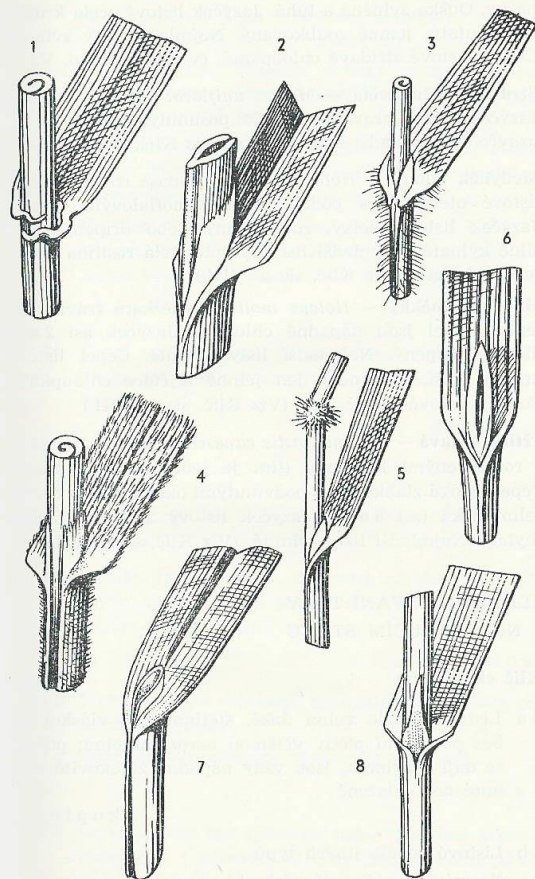

1 - List v pochvě složený; 2 - list v pochvě spirálovitě stočený.

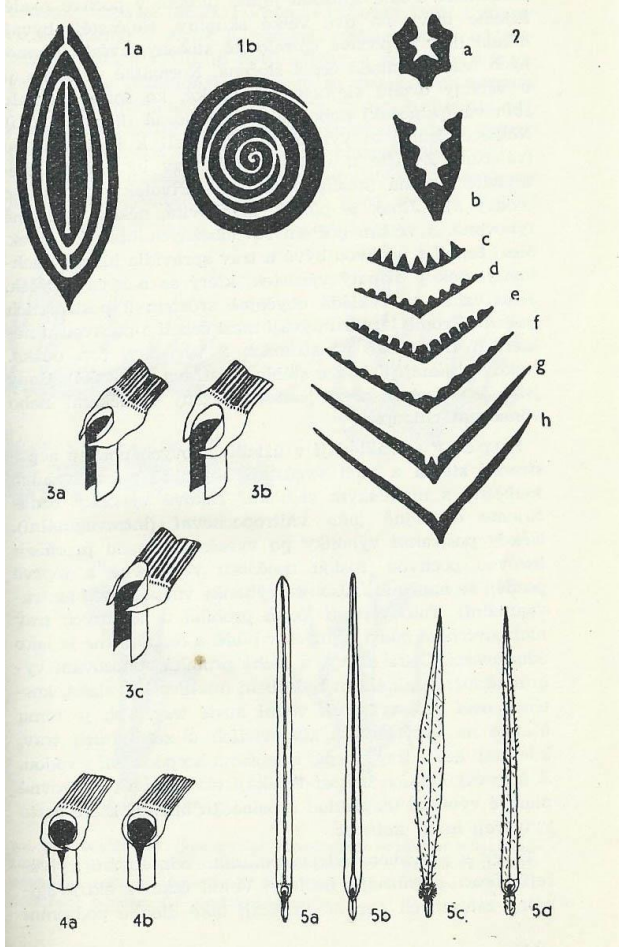

29. *Bromus tectorum* L. DOWNY CHESS, CHEATGRASS BROME

Copple, Pase, 1978

Morfologie i anatomie vegetativních orgánů trav

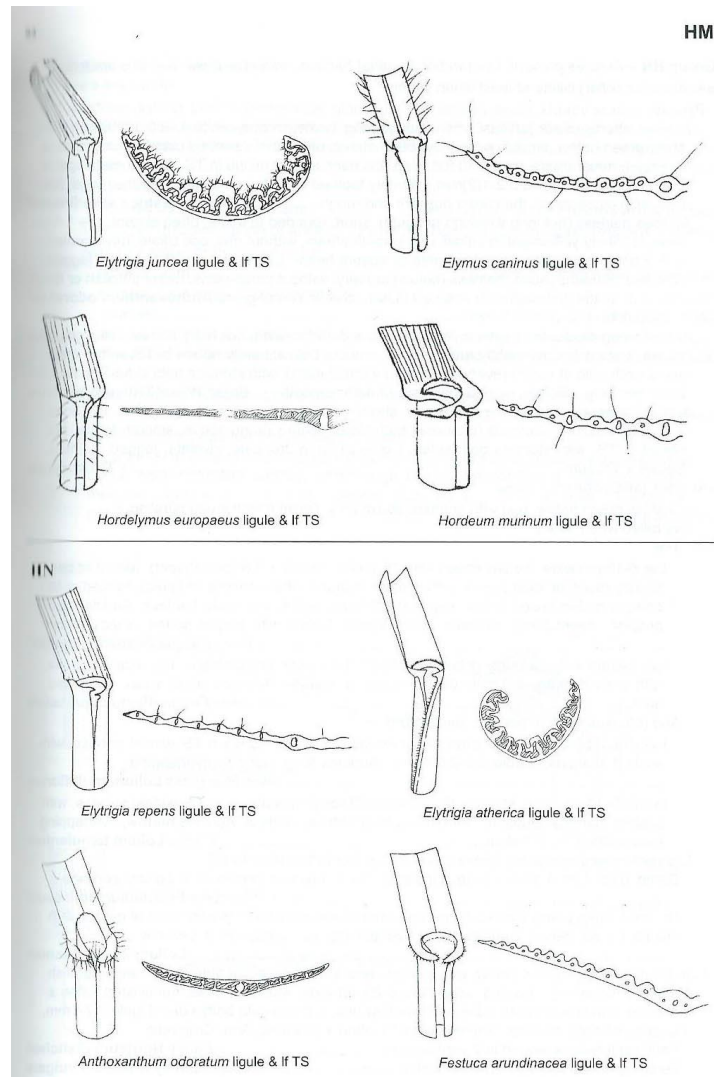
1 - Uložení sterilních výhonků na schematicém průřezu: 1a - listy složené, 1b - listy svinuté.

2 - Schematické znázornění průřezů listových čepelí (rýhování nejlépe vynikne, když čepel ohneme přes prst proti dopadajícímu světlu): a - list štětinovitý, b - úzce prstěncovitý. lze jej rozevřít, silně rýhovaný, c - dokonale žebernatý, d a e - výrazně žebernatý, f - nevýrazně žebernatý, rýhy širší než vyšší, g - nežebrenatý s dvojitou podélnou rýhou uprostřed, h - nežebrenatý bez dvojitě podélné rýhy.

3 - Jazyček: a - nedosahující, b - dosahující a c - přesahující rozhraní base listové čepelě s vlastní čepelí.

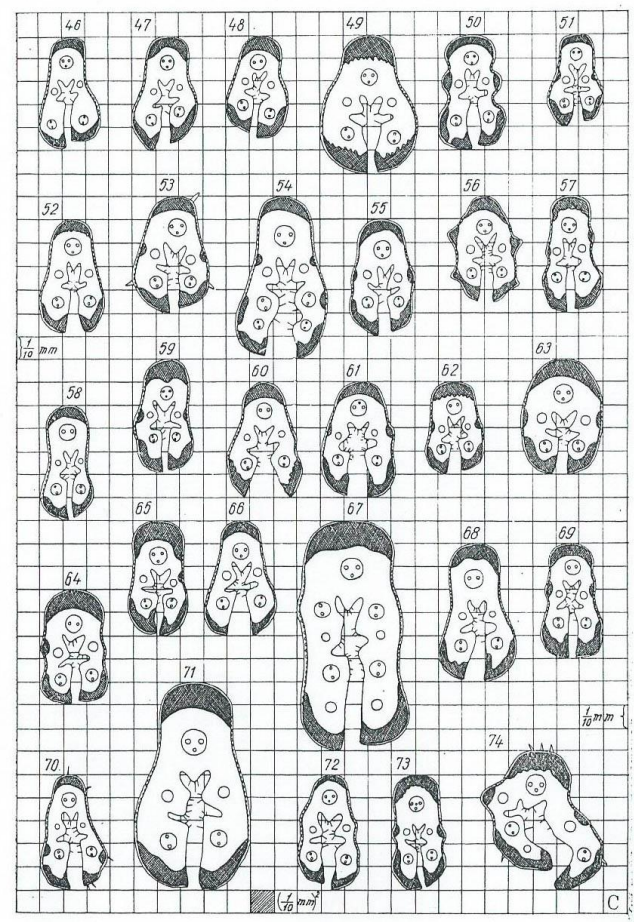
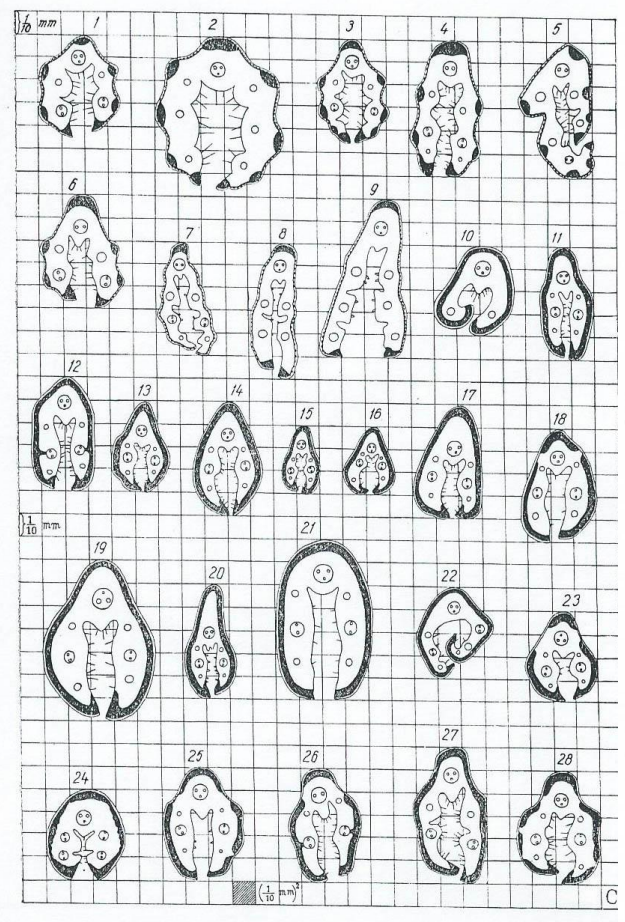
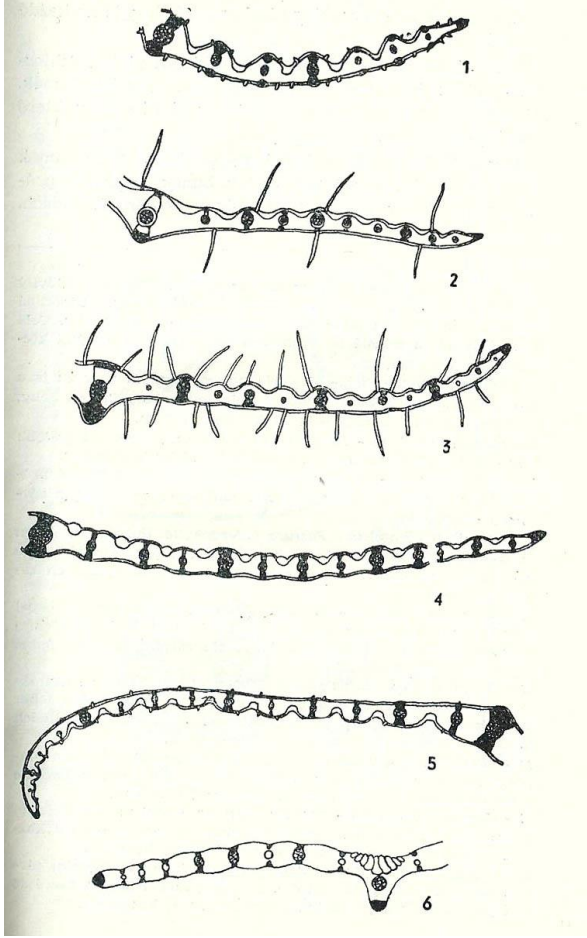
4 - Base listová: a - s ouškami, b - bez oušek.

5 - Tvar listové čepelě: a - čepel téměř po celé délce stejně široká, náhle ukončená kápoitou špičkou, b - čepel od base ke špičce stejnoměrně sbíhavá, c - čepel od base ke středu se rozšiřující a dále ke špičce sbíhavá (tomka vonná), d - čepel rychle se ke špičce zužující (pýr plazivý).

Poland, Clement: The vegetative key to the British Flora

Anatomická struktura na příčném řezu listem trav

Vzor zobrazení trav v publikacích

Kavina: Speciální botanika zemědělská, 1951

Savulescu: Festuca. In: Flora Republicii Socialiste Romaniae XII, 1972

GLYCERIA FLUITANS (L.) R. BROWN

ETYMOLOGY

GREEK: γλυκερός = glyceros = sweet.
In Poland, the grain is used to make flour and to prepare a milk soup (a kind of porridge).

LATIN: *fluitans* = floating.
The leaves of this species can float on the surface of ponds and rivers.

COMMON NAMES

ENGLISH: Floating sweet-grass

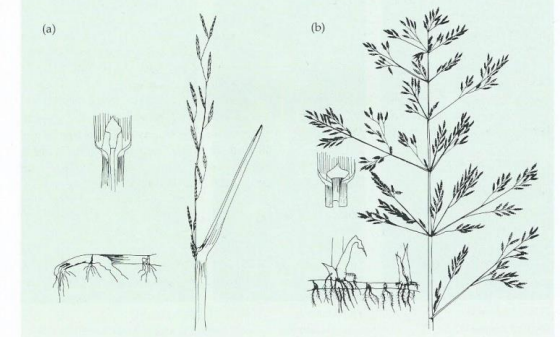
FRENCH: Glycerie flottante

GERMAN: Flutender schwaden

PLATE 5.48
Glyceria fluitans

FIGURE 5.113
Inflorescence and part of the stem, rhizome and leaf of *Glyceria fluitans* (a) and *Glyceria maxima* (b)

Peeters: Wild and sown grasses, FAO 2004

Taxonomicky významné znaky mezi rody

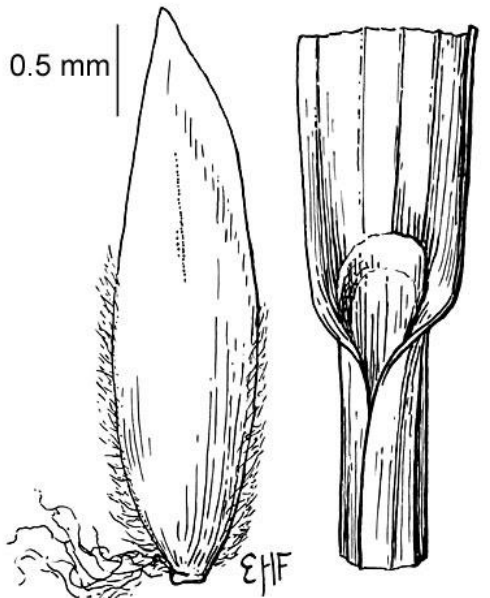
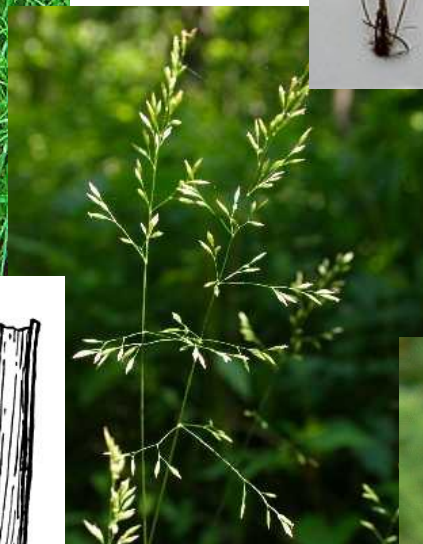
Poa - lipnice

Festuca - kostřava

- Trsnaté i výběžkaté byliny, složená vernace
- Kápovitě zakončená špice listové čepele
- Laty všestranné, z 1 inserce více než 2 větévky
- Klásky drobné, vejčité, 3-5květé, pluchy bez osin
- Na bázi obilky často huninka (svazek chloupků)

- Trsnaté i výběžkaté byliny, stočená vernace
- Průběžná špice listové čepele
- Laty dvoustranné, vždy z 1 inserce 2 větévky
- Klásky podlouhlé, 3-10květé, pluchy s osinou 1 a více mm dl.
- Báze obilky bez huninky, se zbytkem osy klásku

Poa nemoralis

Poa palustris

Poa trivialis

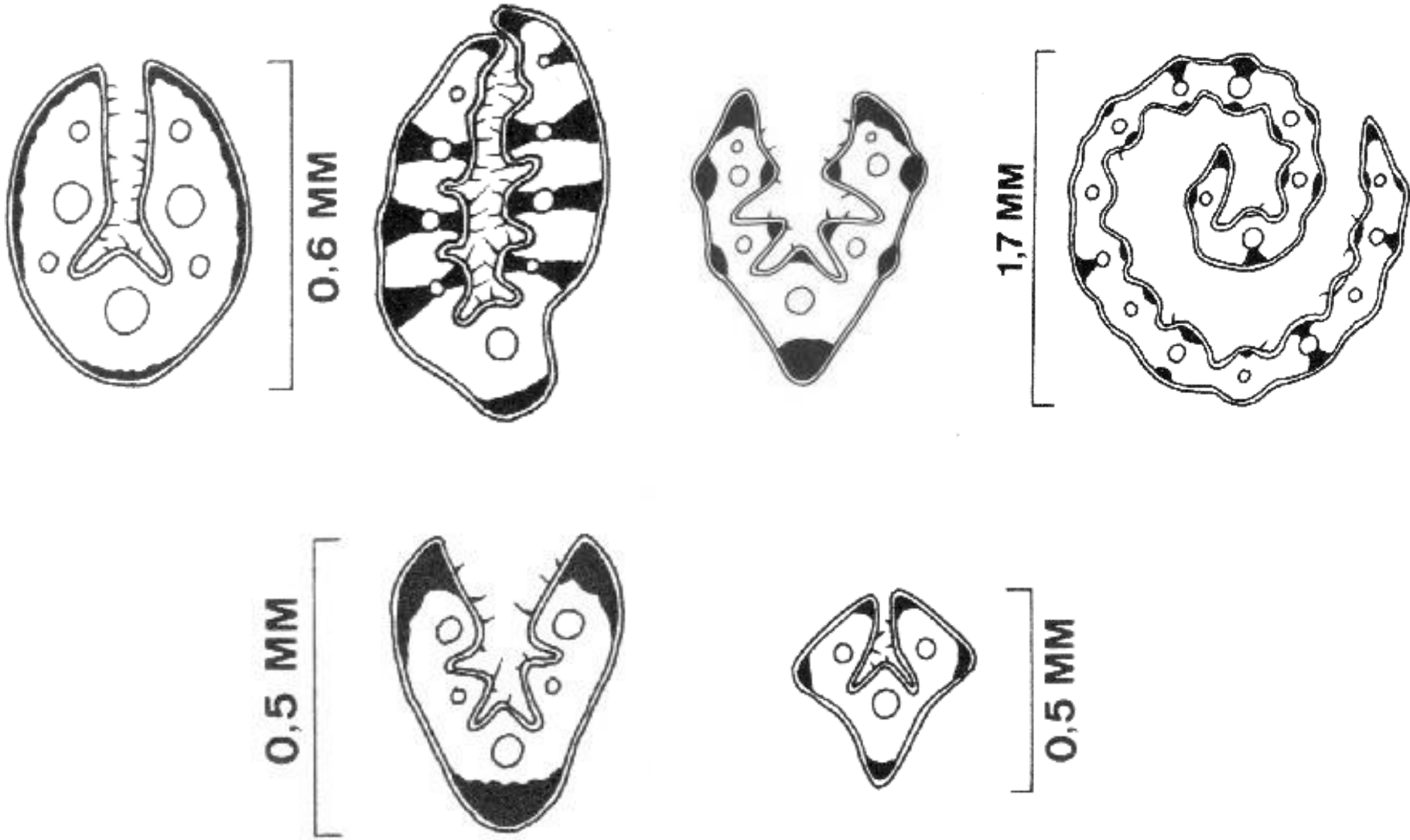
Poa pratensis incl. *P. angustifolia*

ÄNGSGRÖE, POA PRATENSIS L.

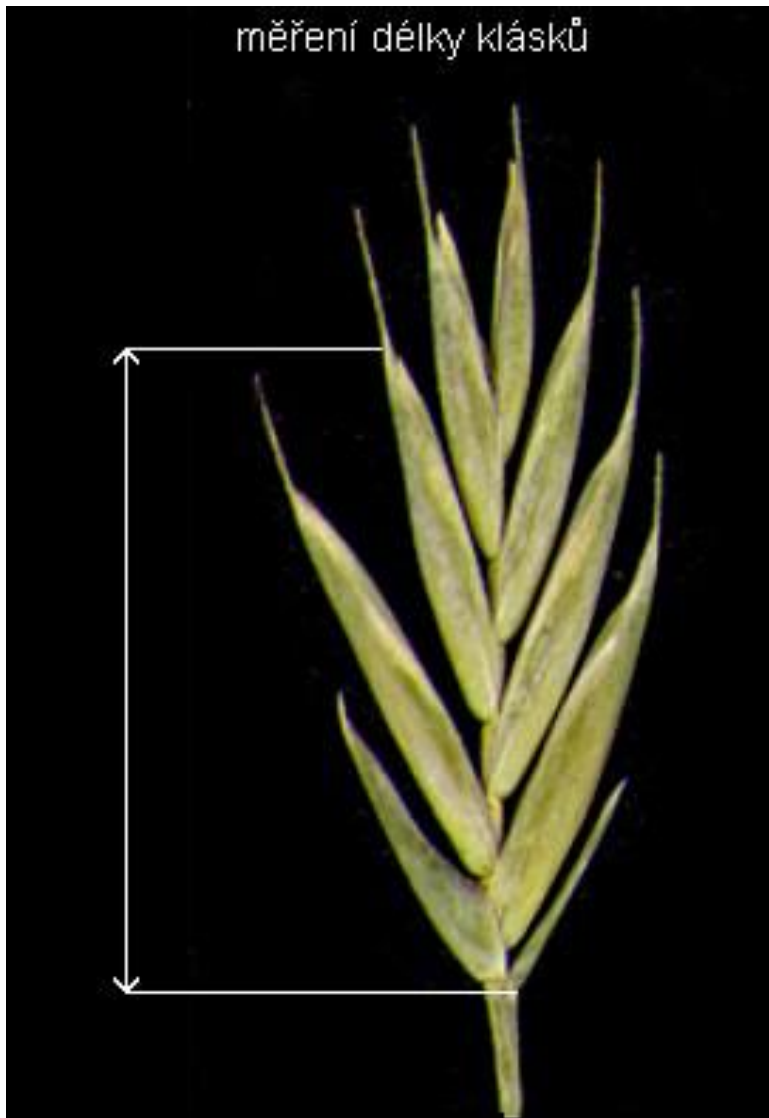
Festuca – kostřava, příčný průřez listem

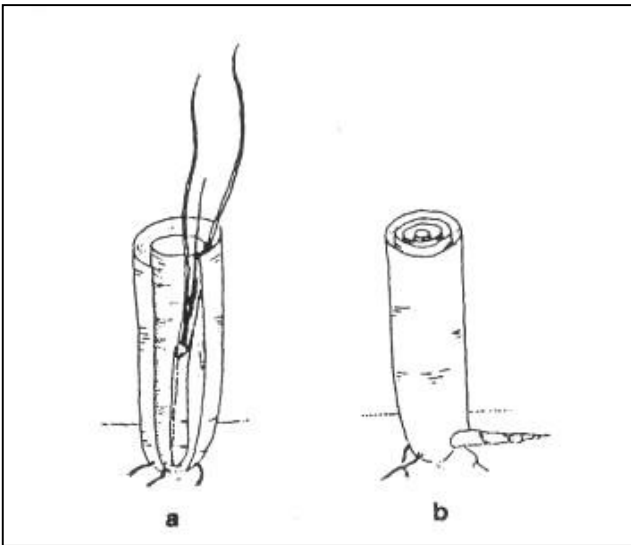

Stavba klásku a příčný průřez listem štětinolisté kostřavy

měření délky klásků

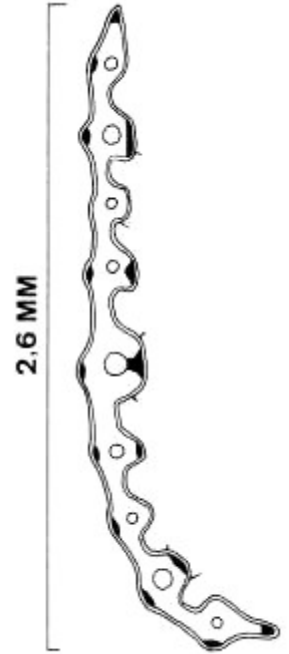
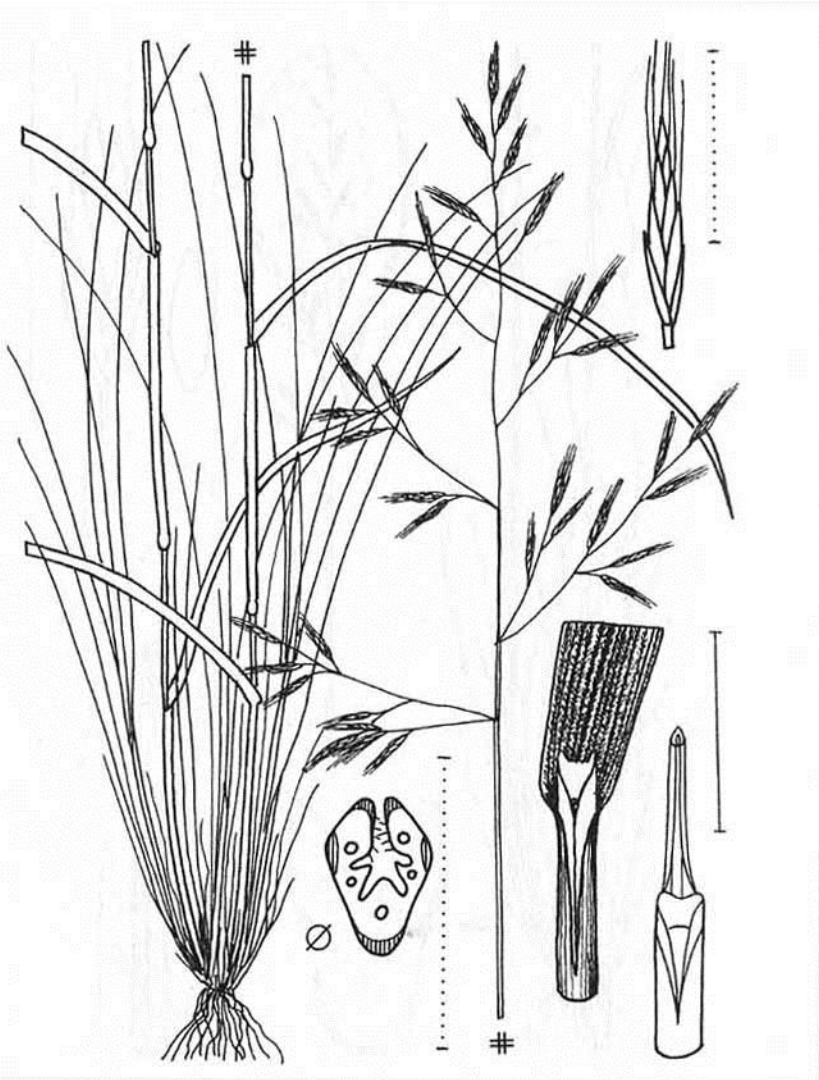

Festuca, odnožování a tvorba trsů – polykormonů

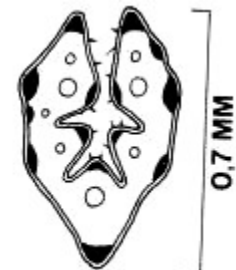
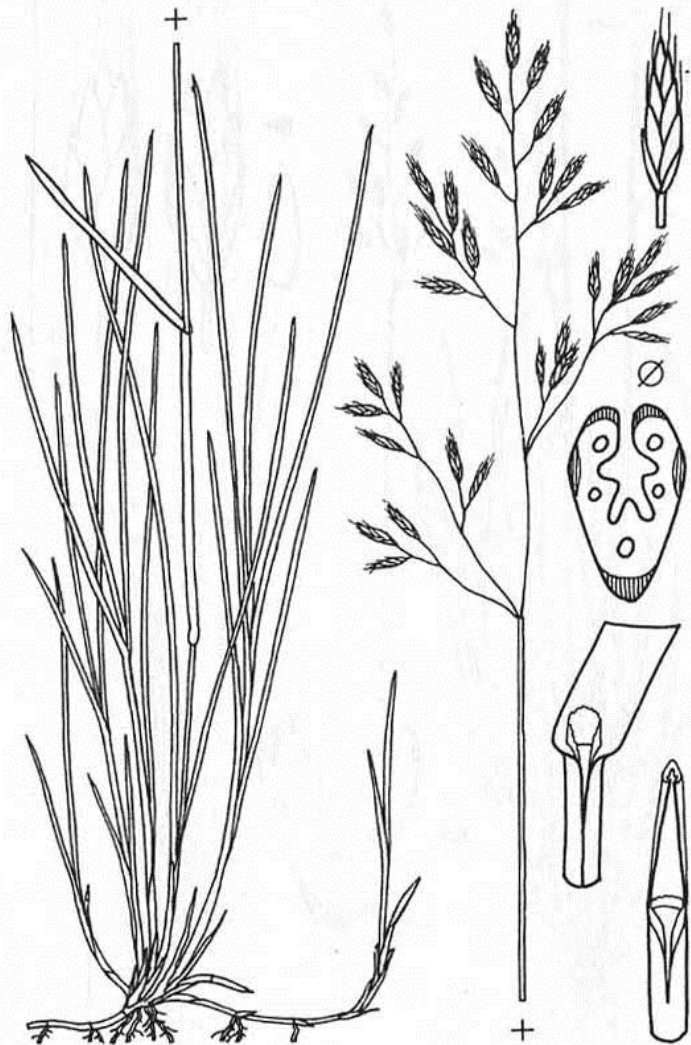

- Rostliny trsnaté:
  - hustě trsnaté
  - volně trsnaté
- Rostliny výběžkaté

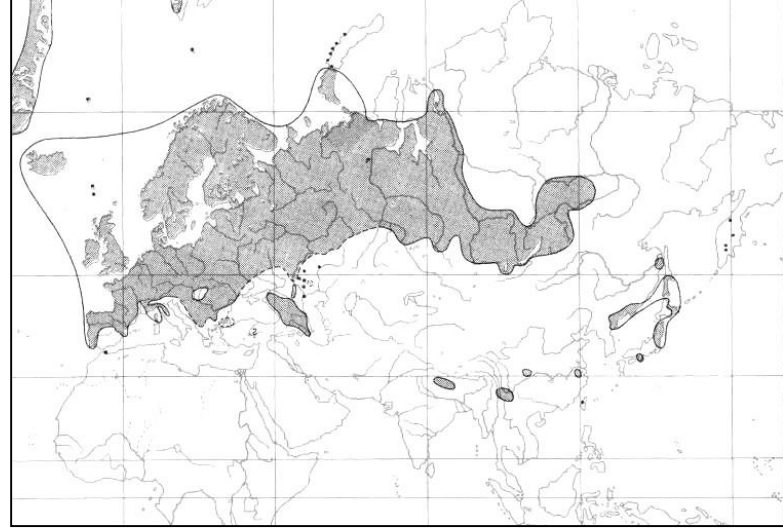
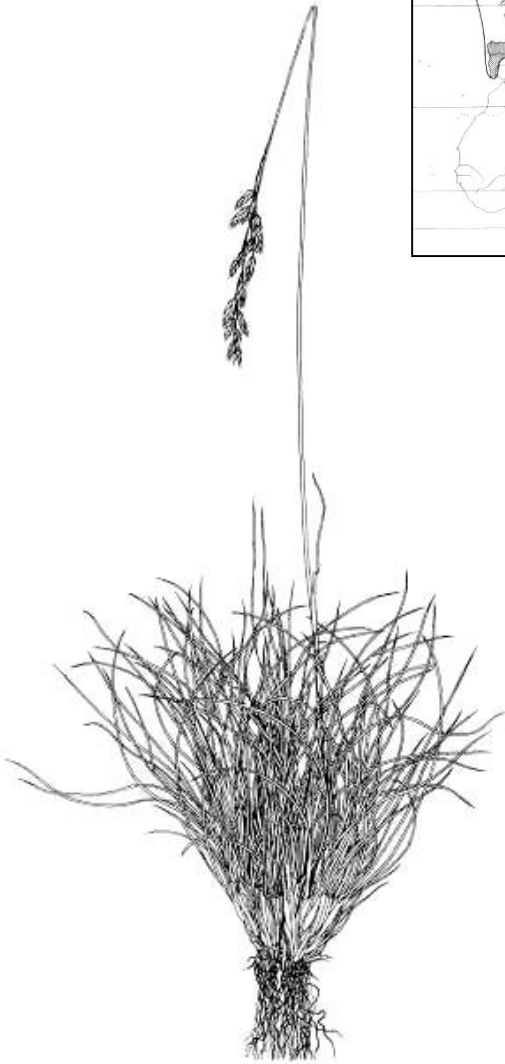
Festuca heterophylla – kostřava různolistá

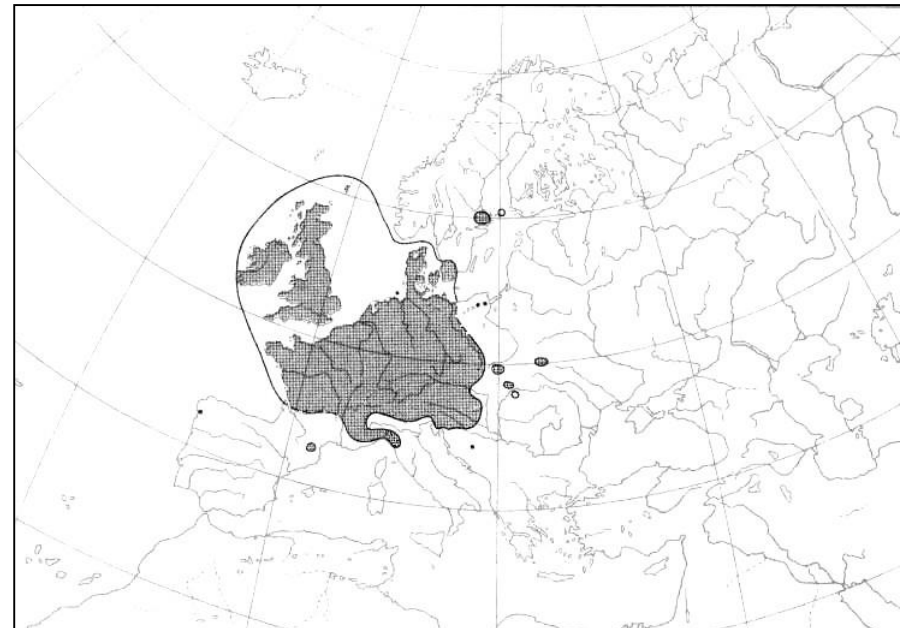
Festuca rubra – kostřava červená

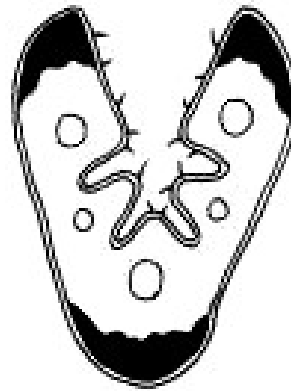
Festuca ovina – kostřava ovčí

Festuca filiformis (capillata) – kostřava tenkolistá

Festuca rupicola – kostřava žlábkatá

***F. rupicola* (6x)**

listy a kolénka neojíněná

pluchy leskle zelené

pluchy na hřbětě často dl. srstnaté

pochvy často chlupaté

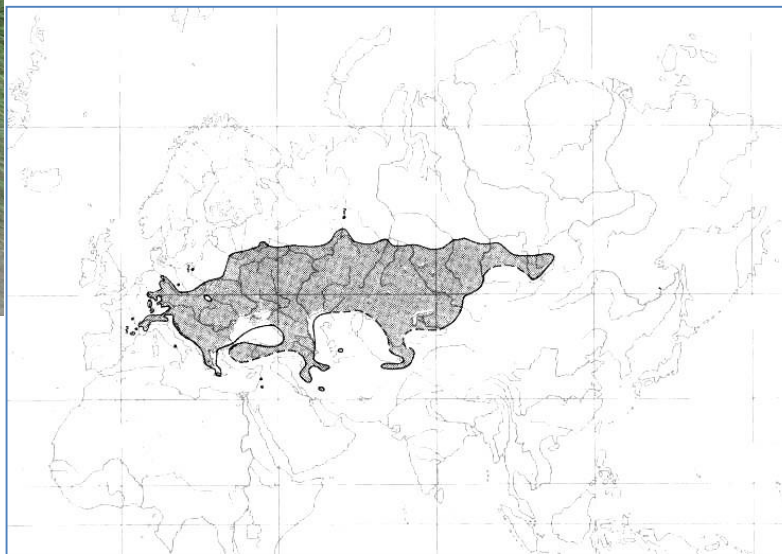
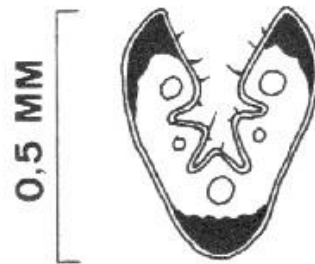
***F. valesiaca* (2x)**

Listy šedě ojíněné, šedozelené, střední průměr listu 0,35-0,5 mm

klásky (5,5-)5,8-7,1(-7,6) mm

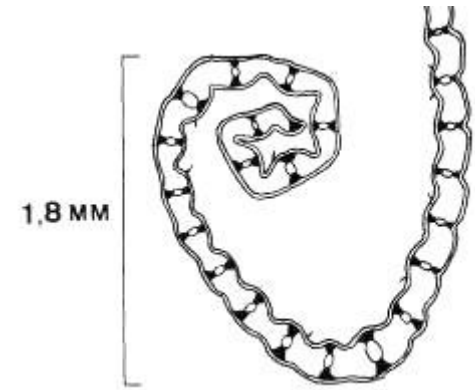
pluchy 3,4-4,9(-5,2), lysé, jen na okraji brvité

Festuca valesiaca – kostřava valiská

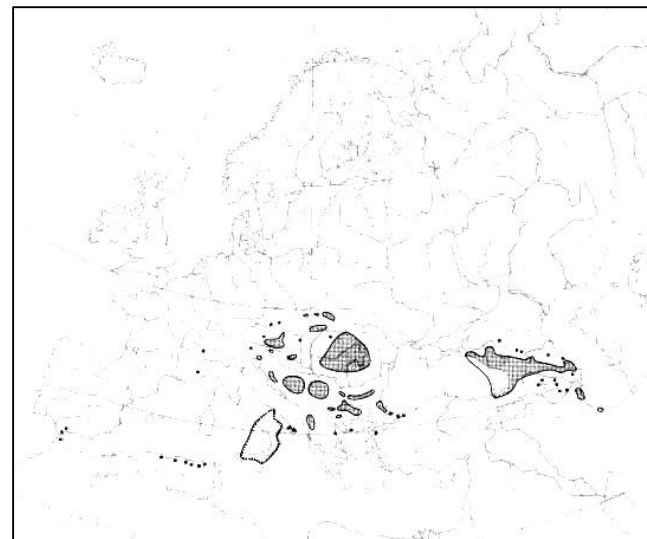
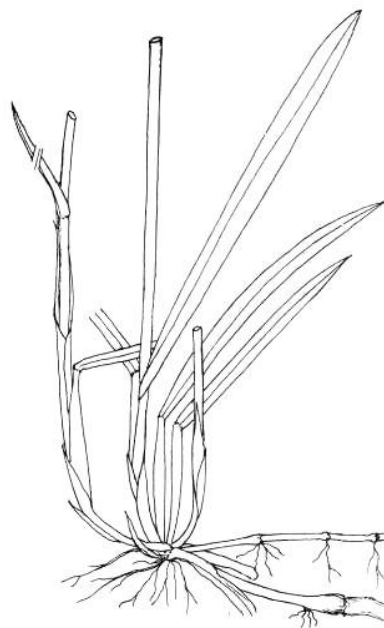

Festuca altissima – kostřava nejvyšší

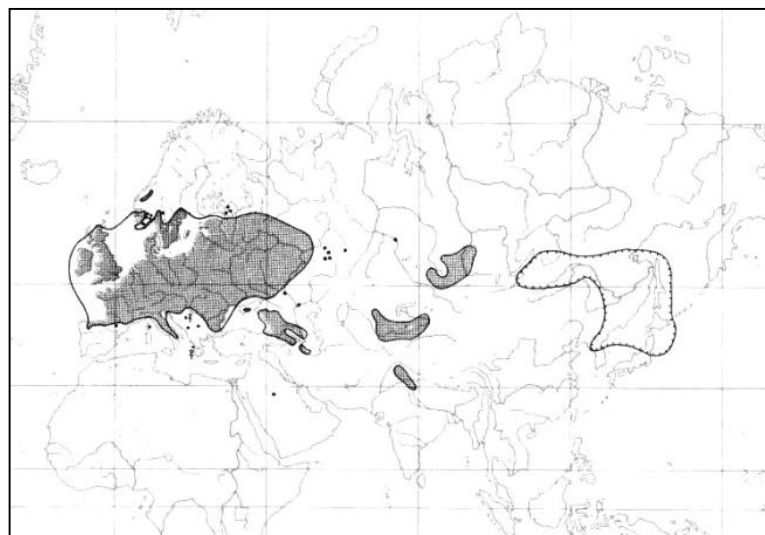
Festuca drymeja – kostřava horská

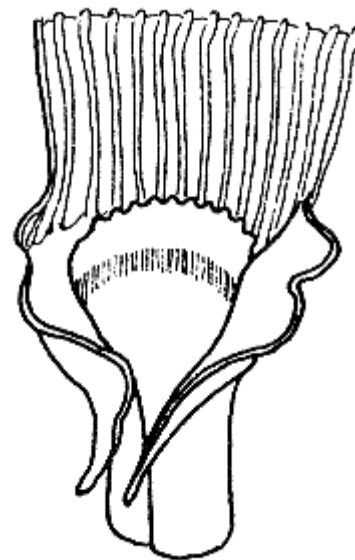
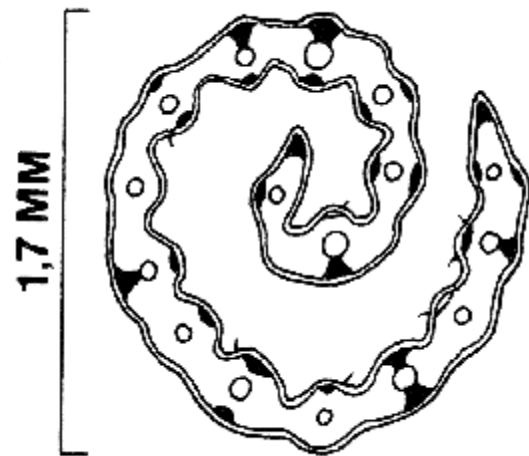
Festuca drymeja – kostřava horská

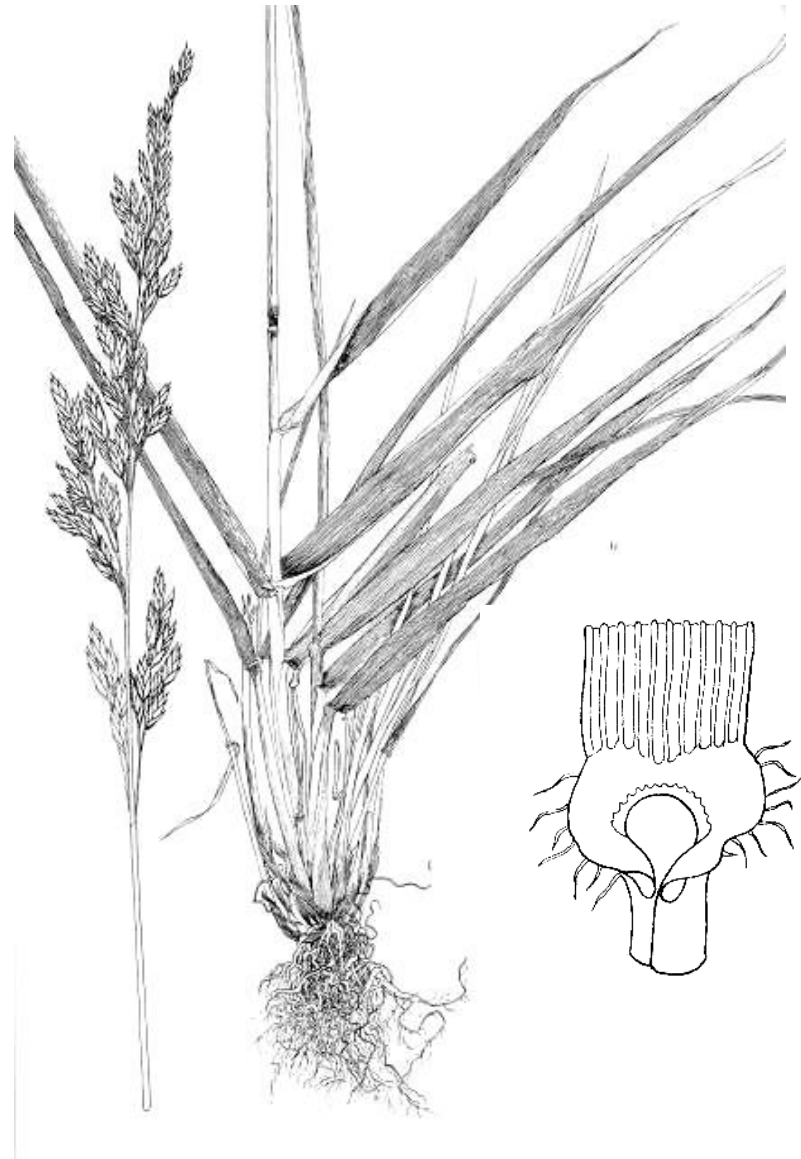
Festuca gigantea – kostřava obrovská

Festuca pratensis – kostřava luční

Festuca arundinacea – kostřava rákosovitá

Děkuji za pozornost ....

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ